



Balvu novada veselības aprūpes sistēma

sabiedrības veselības speciālists

Ilze Kozlovska

Balvu novads Latvijā

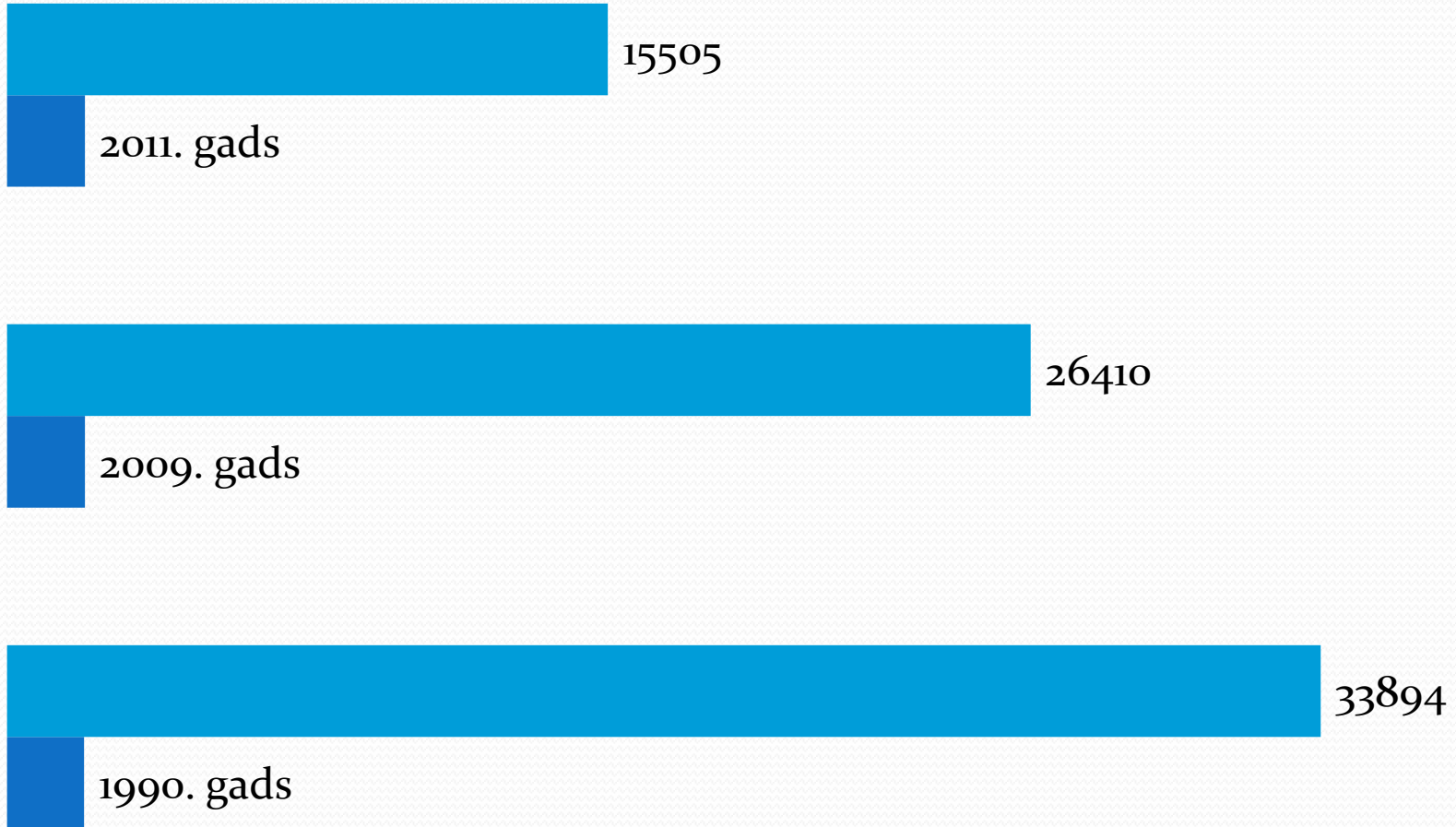


Balvu novads atrodas Latvijas ZA daļā -
Ziemeļatgalē,
220 km no Rīgas,
80 km no Rēzeknes,
150 km no Pleskavas (Krievija)
200 km no Tartu (Igaunija).

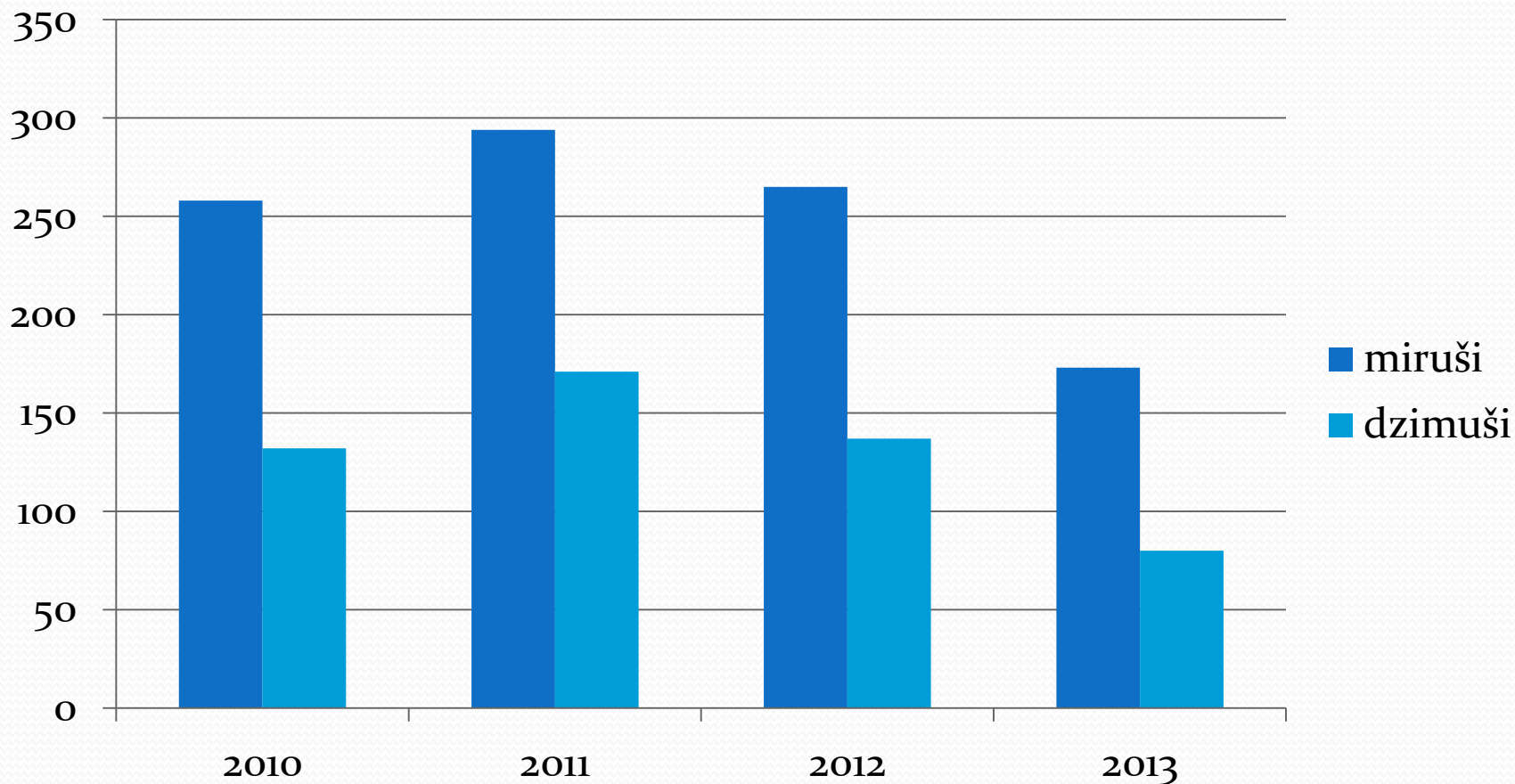
Novada demogrāfiskās situācijas raksturojums

- Sociālekonomiskā krīze un bezdarbs arī Balvu novada iedzīvotājiem ir licis doties projām darba meklējumos uz lielākām pilsētām vai uz ārzemēm.
- Ļoti strauji samazinās iedzīvotāju skaits novadā, dzimstības rādītāji attiecībā pret mirstības rādītājiem ir ļoti zemi.

Iedzīvotāju skaits



Statistika Balvu novadā



Medicīniskā aprūpe

- Balvu pilsētā atrodas SIA “Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienības” neatliekamās palīdzības slimnīca un ambulatorā daļa.

Slimnīcas mērķis

- Kvalificētas stacionārās un ambulatorās medicīniskās palīdzības, konsultatīvas un profilaktiskas medicīniskās palīdzības sniegšana Balvu, Viļakas, Rugāju, Baltinavas un Gulbenes novadu iedzīvotājiem.

- Stacionārā visu diennakti ir 5 dežūrspeciālisti –
- ķirurgs,
- anesteziologs – reanimatologs,
- ginekologs,
- pediatrs,
- internists.
- pieejams rentgens un laboratorie izmeklējumi.

Tiešās pieejamības speciālisti

- tuberkulozes un plaušu slimību speciālists,
- endokrinologs,
- bronhiālās astmas speciālists,
- onkologs, (stomu aprūpes kabinets)
- ginekologs,
- okulists.

Neatliekamā palīdzība

- Balvu novada teritorijā nepārtraukti dežūrē trīs Neatliekamās Medicīniskās Palīdzības Dienesta Vidzemes Reģiona Centra brigāžu mediķi.

Ģimenes ārstu prakses

- Novadā ir 11 ģimenes ārstu prakses
- 2 no tām atrodas lauku teritorijā – Tilžas un Bērzpils pagastos.

Feldšerpunkti

Balvu novada pagastos darbojas seši feldšeru punkti:

- Lazdulejas pagasts – 20 km no Balvu pilsētas,
- Briežuciema pagasts – 35 km no Balvu pilsētas,
- Kubulu pagasts – 5 km no Balvu pilsētas,
- Vectilžas pagasts – 25 km no Balvu pilsētas,
- Vīksnas pagasts – 15 km no Balvu pilsētas,
- Krišjāņu pagasts – 45 km no Balvu pilsētas.

Sabiedrības veselības speciālista uzdevumi un mērķi

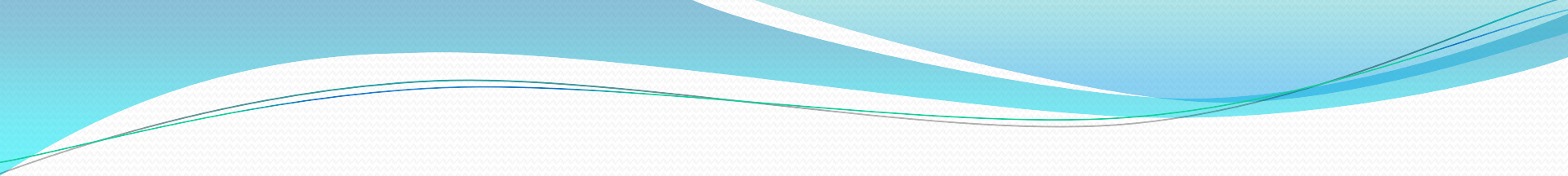
- Sabiedrības izglītošana veselības jautājumos,
- iedzīvotāju uzrunāšana,
- motivēšana un iesaistīšana aktivitātēs, tādējādi veicinot aktīvu novada visu paaudžu iedzīvotāju līdzdalību veselības veicināšanas pasākumos.

Publikācijas

- **Balvu novada ziņās**
- “Diena bez tabakas”
- “Atbrīvoties no alkohola nekad nav par vēlu”
- “Piedāvā jaunu sociālās rehabilitācijas pakalpojumu”
- “Pasaules sirds dienā sabiedrību tiem aicināta pievērst uzmanību sirds veselības riska faktoriem”.
- “Ieteikumi talciniekiem” u.c.

Publiskā uzstāšanās

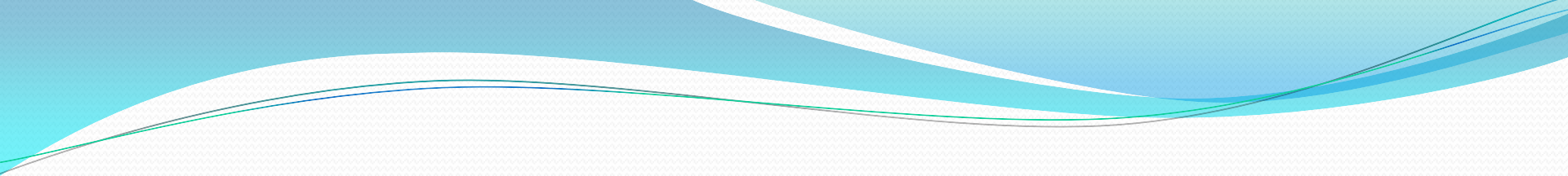
- **31. maijā** Balvu novada domē – lekcija domes darbiniekiem par tabakas kaitīgo ietekmi uz organismu.

- 
- **Pasaules sirds dienā** – Sociālā dienesta telpās izvietota informācija par sirds – asinsvadu slimību izraisošo faktoru ietekmi uz cilvēka veselību.

- **Starptautiskajā veco ļaužu dienā,** sociālās mājas “Atvasara” telpās senioriem, sakarā ar 29.septembrī atzīmēto Pasaules sirds dienu, tika sniegta informācija par sirds slimības riska faktoriem.

Organizētie pasākumi

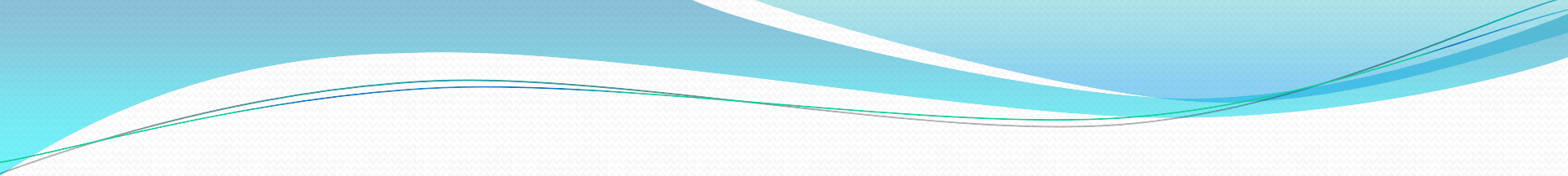
- *Pasākums „Aktīvā miesā – veselīgs gars”*, kurš notika “Dienas centra” telpās. Tika uzaicināti sociālo māju iemītnieku, Balvu novada vecākās paaudzes iedzīvotāju un cilvēku ar īpašām vajadzībām.

- 
- Pasākumu laikā tika lasīta lekcija par sirds – asinsvadu sistēmas saslimšanām.
 - Notika diskusijas.
 - Interesentiem tika mērīts asinsspiediens.

- Izglītojošs pasākums *“Fizisko aktivitāšu nozīme un piemērotākie veidi cilvēkiem vecumā pēc 45 gadiem”*.

- **Interaktīvi izglītojošas nodarbības pirmsskolas un sākumskolas vecuma bērniem (1. - 4.klases skolēniem) par drošību un traumatisma profilaksi.**
- Nodarbība tika saorganizēta visam novadam, kuru apmeklēja aptuveni 500 bērnu pirmsskolas un 1.-4. klašu vecuma grupās.

- **Balvu Valsts Ģimnāzijā** notika lekcijas 7.,8. un 9. klašu skolēniem par veselīga uztura nozīmi, jo skolā tika īstenots projekts “Skolas auglis”.

- 
- Sociālā dienesta III stāva zālē notika seminārs:
 - **“Bērna krūts ēdināšana, problēmjaucājumi un risinājumi”.**

- **Balvu konference „Veselības saglabāšanas nozīme primārās veselības aprūpes darbā”**
- ko organizēja Ziemeļaustrumu Mutes Veselības Centrs sadarbībā ar Paula Stradiņa Klīniskās Universitātes slimnīcas Zobārstniecības un sejas ķirurģijas centru, kā arī Veselības Ministrijas veselības veicināšanas nodaļu un Slimību profilakses un kontroles centru.

Medicīnisko jautājumu risināšana

- Dažādu medicīnisku jautājumu risināšanā klientiem, kuri griežas Sociālajā dienestā pēc palīdzības.
- Sadarbība ar ģimenes ārstiem.

Sadarbība ar Veselības un Labklājības ministrijām

- Sadarbība ar VM, SPKC - jaunākās informācijas saņemšana par piedāvātajiem un norisošajiem pasākumiem.
- Atbilžu sagatavošana par veselības veicināšanas jomu pašvaldībā un novadā norisošajām aktivitātēm.

Apmeklētie semināri

- “Gremošanas sistēmas vēžu profilakses pētījums GISTAR pierobežas reģionos”
- RSU rīkotais seminārs “Pacientu un personāla drošība”
- Seminārs pašvaldību pārstāvjiem:
“VESELĪBAS VEICINĀŠANA UN VESELĪBAS VEICINĀŠANAS DARBA ORGANIZĀCIJA”

Nacionālais veselīgo pašvaldību tīkls

- Balvu novada pašvaldība 2013. gada 16. maija domes sēdē, ar domes sēdes protokolu Nr.5, pieņēma lēmumu iesaistīties Nacionālajā veselīgo pašvaldību tīklā.

Iestāšanās Nacionālajā veselīgo pašvaldību tīklā iedzīvotājiem attīstīs:

- piederības sajūtu savam novadam,
- vairo vietējās sabiedrības uzticību pašvaldībai,
- iedzīvotāji apzinās rīcības iespējas mainīt vidi sev apkārt,
- kļūstot veselīgāki,
- mainot dzīvesveidu un paradumus,
- līdz ar to samazināsies slimību biežums un palielināsies paredzamais mūža ilgums.

HPP punkts

- 2013. gada novembrī noslēgts līgums ar SPKC par HPP punkta izveidi
- Informācijas sniegšana par HIV jautājumiem
- HIV testu veikšana
- Šļirču apmaiņa mērķa grupai

- Balvu novada pašvaldības **Sociālais dienests** piedāvā dažāda veida pakalpojumus cilvēkiem, kuri ir gados un izjūt funkcionālus traucējumus (invaliditāte vai slimības) un pilnībā vai daļēji nevar pildīt sadzīves mājas darbus, uzturēt savu personīgo higiēnu un risināt dzīves problēmas.

Aprūpe mājās mērķis ir nepieļaut “Aprūpe mājās” klientu dzīves kvalitātes pazemināšanos.

Lai aprūpējamā persona justos labi un pēc iespējas ilgāk saglabātu dzīves laikā iegūtās iemaņas un prasmes, ar klientiem aktīvi darbojas aprūpētāji un sociālā darba speciālisti.

- 2014. gada martā darbu novadā pārņēma Latvijas Samariešu biedrība:
- Aprūpe mājās
- Drošības poga
- “Samariešu atbalsts mājās” – automašīna ar dušu, veļas mašīnu, specializēto aprīkojumu pēdu kopšanai.

Sociālie dzīvokļi

Balvos :

- Daugavpils ielā 73A – 22 (atvieglojumi apkurei 50%)
- Raiņa ielā 52 – 24(atvieglojumi apkurei 20%)
- Liepu ielā 2 – 17 personām (atvieglojumi apkurei 50%)
(atvieglojumi apsaimniekošanai 2/3)

Pagastos: Krišjāņu, Briežuciema, Kubulu.

Nakts patversme

Balvu novada pašvaldības **nakts patversmē** ir 15 vietas:

☐ 8 vietas vīriešiem

☐ 7 vietas sievietēm

Nakts patversmes uzdevums ir nodrošināt:

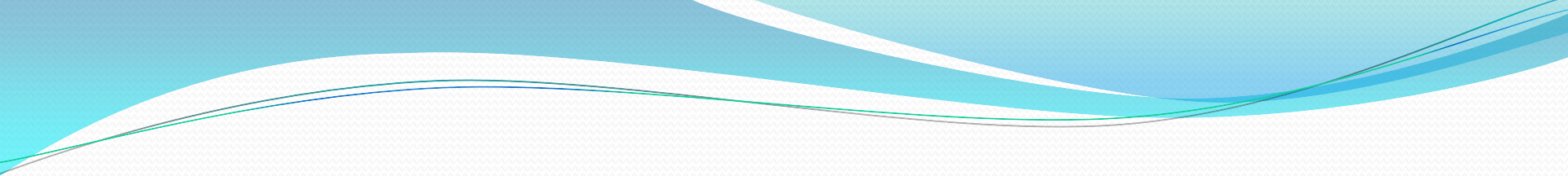
- ✓ Gultas vietu, vakariņas;
- ✓ Konsultācijas un informāciju par sociālajām garantijām;
- ✓ Sanitārās telpas, medicīnisko palīdzību;
- ✓ Iespēju robežās apģērbu vai apavus.

Dienas centrs

- Medicīnas māsa
 - Masieris
 - Bērnu masieris
- Fizioterapeita asistents
 - Šuvējs
 - Frizieris
 - Krīzes istaba
- Tehnisko palīglīdzekļu noma
 - Transporta pakalpojumi

**No maksas par pakalpojumiem pie
medicīnas māsas, fizioterapeita asistenta un masiera
atbrīvoti:**

- I grupas invalīdi,
- Bērni –invalīdi
- Trūcīgas personas

- 
- Bērni – invalīdi ik gadu var saņemt
 - 10 masāžas,
 - 10 vingrošanas nodarbības kopā ar fizioterapeita asistentu ,
 - 10 baseina vai sāls istabas apmeklējumus,

Personas ar smagiem funkcionāliem traucējumiem var saņemt

- Medicīniskā palīdzība dzīvesvietā, tādējādi nodrošinot mājas aprūpi, kas sevī ietver injekcijas, pārsiešanas, konsultācijas.
- Ģimenes ārsta un ārsta palīga mājas vizītes.
- Sociālais pakalpojums „Aprūpe mājās”.
- Mājokļu pielāgošana, palīgierīču iegāde un uzstādīšana.
- Nodrošināšana ar tehniskajiem palīglīdzekļiem (piemēram, kruķiem, sēdratiem, staigulēm u.c.).

- Mobilā invalīdu ratiņkrēsla pacēlāja pakalpojums.
- Balvu novada pašvaldības administratīvajā teritorijā dzīvojošiem invalīdiem un trūcīgām personām ar smagiem funkcionāliem traucējumiem ir iespēja 2 (divas) reizes gadā bez maksas izmantot specializētā automobiļa pakalpojumus. Pērējām personām šis pakalpojums nokļūšanai augstāka līmeņa ārstniecības iestādē pieejams par maksu.

Asistenta pakalpojumu piešķir:

Asistenta pakalpojumu piešķir:

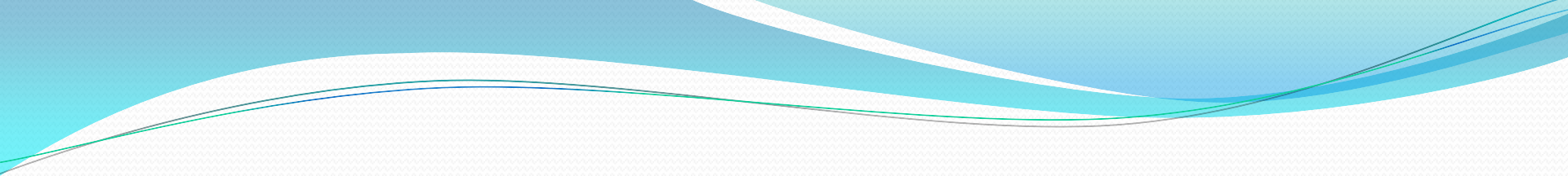
- bērnam no 5 līdz 18 gadu vecumam ar invaliditāti, pamatojoties uz Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas (VDEĀVK) atzinumu par īpašas kopšanas nepieciešamību sakarā ar smagiem funkcionāliem traucējumiem;
- pieaugušam cilvēkam ar I vai II invaliditātes grupu, pamatojoties uz VDEĀVK atzinumu par asistenta pakalpojuma nepieciešamību. Šo atzinumu sniedz, pamatojoties uz invaliditātes ekspertīzes rezultātiem.

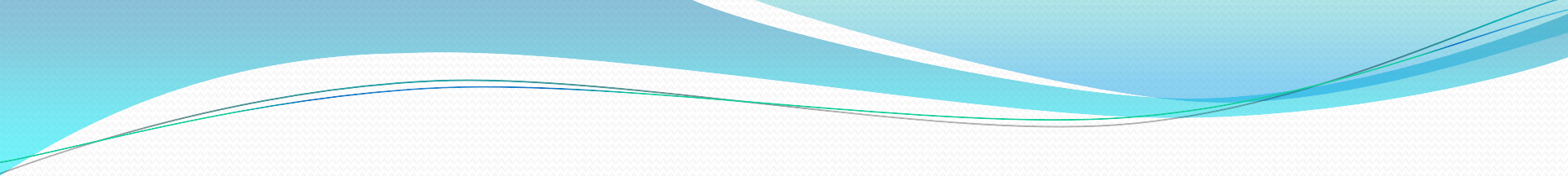
Personu ievietošana ilgstošas sociālās aprūpes institūcijā

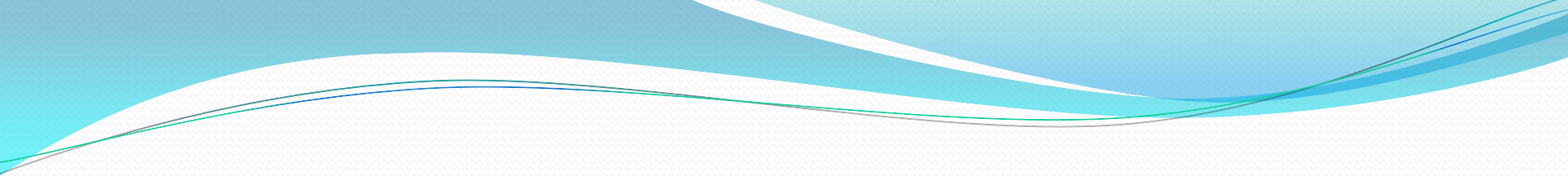
- Persona vai viņa apgādnieks griežas Sociālajā dienestā ar iesniegumu par ievietošanu ilgstošas sociālās aprūpes institūcijā.
- **Sociālās un veselības aprūpes jautājumu komitejas sēdē** izskata jautājumu par personas ievietošanu ilgstošas sociālās aprūpes institūcijā un pakalpojuma apmaksu.
- **Balvu novada pašvaldības Domes sēdē** nolemj par pakalpojuma piešķiršanu un apmaksu.

Grupu dzīvoklis

- Jau trešo gadu tiek realizēts pakalpojums cilvēkiem ar viegliem un vidēji smagiem garīga rakstura traucējumiem.
- Nākotnē kalpos kā bāze cilvēku uzņemšanai ilgstošas aprūpes iestādē.

- 
- Darbojas radošo pakalpojumu centrs “Kaķīša dzirnaviņas”, tiek rīkotas
 - Tematiskās tikšanās ar noteiktām mērķa grupām
 - Radošās darbnīcas

- 
- Sociālie darbinieki specializējas grupu vadīšanā
 - Bezdarbnieki,
 - Atkarīgie
 - Invalīdi
 - Jaunieši – likumpārkāpēji
 - Kā akcents tiek likts - dzīvesveids
 - Atkarības
 - Sekas.

- 
- Esiet veseli!
 - Paldies par uzmanību!